

A Brassói Ujjap előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy óra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJJAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :-: :-: délután 6 órakor. :-: :-:

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjzabás szerint.

Szerkesztőség: KAPU - UTCA 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

A katolicizmus és a sajtó.

A közelmúlt évek tagadhatatlanul haladást és pedig jótékony haladást jelentenek a katolicizmus életében. A pápai jelszónak, átalakítani mindene-
 ket Krisztusban, nagy hatása volt s nemcsak templomaink telvék az ajta-
 toskodó hívők ezreitől, de társadalmi életünknek mindmegannyi mozgalmába jótékony hatással kapcsolódott be a katolicizmus fenntartó és fejlesztő ereje.

Szinte lehetetlen más, mint az öröm, lelkesedés és bizalom hangján szólnunk erről a modern restaurációról, melynek áldását máris élvezhetjük.

S mégis bizonyos elfogódás vesz erőt rajtunk, mikor a katolicizmus restaurációját szemléljük. Valamelyes izgatottságot észlelünk, mely aggódik s fél, hogy elveszti, mit fáradságos munkájával szerzett.

Olyannak tűnik fel jelenben hoszszu évek intenzív munkájának eredménye, mintha az csak homokra épített palota, mintha csak kősziklára ültetett virágos kert volna, melynek nincs fundamentuma, nincs gyökere, s éppen azért örökös az aggódás, hogy egy vihar, egy szél elsöpri, megfa-

gyasztja a restauráció munkájának eredményteljes bimbóit.

Ma új világot élünk. Minékünk, a huszadik század emberének, új világképeink s képzeleteink vannak. Nekünk nap-nap mellett kell táplálék, nap-nap mellett kell valami, ami egész emberiségünknek igényeit kielégítse. Ma a modern ember lelkében a valláserkölcsei eszmék, a katolicizmus igazságai nem a zárt templomok, vagy szűk családi keretek közé szorul, hanem kicsap az életbe, a rohanó, mozgalmas életbe s az embert mindenütt, hol megjelenik, magáévá akarja tenni. Sőt a modern ember lelkének vágya éppen az, hogy hűséges barátját mindenütt megtalálja, vele minden cselekvésében érintkezze, tőle tanácsot kérjen, szóval, hogy elválaszthatlan jó barátja legyen az élet minden körülményei s minden viszontagságai közt.

Ezért talán egyetlen eszmének nincs szüksége oly mértékben a sajtó hatalmára, mint a katolicizmusnak, egyetlen eszme szolgálatában nem végezhet olyan munkát, mint éppen a katolicizmus szolgálatában.

Még ha azt láthatnók is, hogy nincsenek ellenségeink, hogy mindenki jó barátunk, még akkor is legfonto-

sabb tényező modern katolicizmusunkban a sajtó. A katolicizmus nem holt eszmék merő bölcselkedése, hanem a mindennapi élet a maga ezer változatával. A pusztán mennybeli javak után való meddő sóvárgás akármenyire is a katolicizmusra akarják tolni a szabadkőművesek, nem a katolicizmus élete. A katolicizmus e földön akar élni első sorban, azon a földön, melyre Isten helyezte nem azért, hogy életét merő sóvárgásban töltse, de hogy megmunkálja e földet Isten akarata szerint s éppen a földi élet helyes rendezése árán szerezze s biztosítsa magának az örök életet. Ennek a mozgalmas földi életnek pedig a modern XX. században a legbiztosabb ébresztője és fenntartója — a sajtó.

De még inkább kiviláglik a kath. sajtó szükségessége, ha tekintjük a minket körülvevő ellenségek számát, kik római Caesarok módjára agyarkodnak ellentünk. Harcias katolicizmusról beszélnek s helyesen. Van, kell lennie harcias katolicizmusnak, mely nem keresi a csatát, de ki nem tér, meg nem fut előle gyáván. Már pedig, hogy ez a katolicizmus felvehesse a harcot, ott álljon az élen, egyre van szüksége — a sajtó hatalmára.

Levél a házhoz

Lovrána 1913, VIII. 13.

Nemde fura címet adtam soraimnak. De ezen ne tessék csodálkozni, mert okulva a múlt évi kritikából, nem nevezem soraimat se fürdői, se más levélnek, hanem „levél a házhoz“ mert így elérem azt, hogy többen, különösen azok fogják elolvasni, kik a kártyavetésből már is ismerik „levél a házhoz“ című nagy szavak jelentőségét. Hát leveleim a házhoz nem lesznek nagyjelentőségűek, sem irodalmi értékűek, nem is lesz nagy becsük, mert ha az ellenkező állana, akkor higgye el K. Sz. uram nem küldöm a Brassói Ujjapnak, hanem oly irodalmi lapnak, mely legalább is 12 kort. adna érte, mivel a napi penzióknak az Excelsiorban, hozzá lakás, tengeri kilátás nélkül ép annyi, amennyit adna az irodalmi lap. Ezt azért írom le, mert Lovránában minden villa és szálloda ajtaján vagy homlokzatán hatalmas betűkkel az van kiírva: lakás kiadó „mit und ohne Meeres- Aussicht“. Magyarul annyit jelent, ha pénzed van, tengerre nézhetsz, ha nincs, jó neked más kilátás is.

Innen van aztán, hogy két kollégám állandóan tengert lát és ha 8 nap mulva megjelenik a „levél a házhoz“, (így nevezük mi a szállodás számláját) láthatatlanná

válík a pénztárcából kerek 150 kor. No de ez rendjén is van, mert aki nyugodni és pihenni akar, az fizesse meg a nyugalmat és kényelmet, és töltsön el azt is, hogy reggelként 6 órától kezdve nagy lármát csapnak az Excelsior munkásai, kik a remek szállodának befejező munkáit végzik. Ezt nem azért írom le, mintha a fürdő vendégek közül egy is haragudna, sőt ellenkezőleg mindenki örömmel veszi azt tudomásul idegeskedés nélkül.

Itt Lovránában t. i. senki sem ideges nem is szeszélyes, mindeki meg van elégedve mindennel, — csak magunk között szidjuk a fürdőigazgatóságot, hogy hát miért van egy-egy helyt oly irtóztató rossz szag: miért járnak pórmentes helyen kocsik és autók, és „minek van szerelém a vidéken“ azaz miért is van annyi napfürdőző vendég? Ebből áll némileg a szórakozás, mert hiszen pénzemért szabad zsörtölődni! Ezekről eltekintve jól telik az idő — Tetszik tudni, itt nincsen eső, mint Brassóban, szél se fúj, mint Brassóban, por sincs, mint a Kolostor utcában, szénfüst sincsen, mert villamosra járnak az emberek, a gőzhajók se füstölnek oly kiállhatatlanul, mint nálunk a közuti. Pedig füstölhetne, mert Lovránában nem irták elő mivel fűtsenek, mint ezt a városi nagyérdemű tanács tette Brassóban.

Itt tehát minden más. A nap is melegebb, és dacára ennek nem járnak napernyővel, kivágott ruhában sem, mert ezt kiszorította a fürdőkosztüm. Ki kékben, ki fekete, ki lilában tündöklök a délelőtti folyamán ott a tenger parton, a hamis „Strandon“.

Oh mert az a tenger partja — a Strand — különösen holdvilágos éjszakákon nagyon hamis, hamis, akár a holdnak hamis mosolygása. Nem egy ment el már Lovránából, mert hamiskodott a hold, és még hamisabb volt a Strand, és ábrándozó szőke vagy barna, kék, vagy fekete szemnek éjszakája. Igen soknak a Strand boldogságot is, másnak pedig üres pénztárcát, repedt szívet és keserű sóhajokat hozott. Kiki megtalálja azt, amit keres. Nemde k. Szerkesztőm most azt kérde, hogy mit keresek én a Strandon? Hát . . . hát megsugom. Keresem azt a 200 kor.-t, amit Brassóban is kerestem, de nem találtam. Aztán keresek sóslevegőt, csendes nyugvó helyet, ahol kipihenhetem magamat. Igen nagy szükségem nincsen, de ma már a „bonton“-hoz tartozik az, hogy menjünk valamerre. A zajzoni, vagy tatrangyi fürdőbe nem mehettek, mert tulzsufolt már e két világfürdő, Tusnádon és Előpatakon, mint hallottam, a szállodások a fürdővendégek, így Lovránába jöttem, azaz hozott a vonat 2

És ezért mondtuk, hogy bármennyire örvendeni s lelkesedni tudunk katholicizmusunk restaurációjának, azt ma még csak homokra épített tündérpalotának kell tekintenünk, vagy sziklára varázsolt virágos kertnek, melyet talán felforgat, elfagyaszt egy vihar, mert nincs gyökere abban, miben egyedül lehet — a sajtó hatalmában.

A sajtó kérdést égető kérdésnek mondjuk — de nem tartjuk a legégetőbbnek; fontosnak — de nem a leg sürögősebbnek; nagynak — de nem a legnagyobbak. Minden másra telik, csak erre nem. Ha erről van szó, mindenkit hibáztatunk, mindig mást, de soha se magunkat. S ez alatt észre se vesszük, hogy egymásután veszítjük el lábaink alól a talajt.

Hisz csak Erdélyre hivatkozom, melynek egészen tiszta katholicus vidékei vannak s ennek az egész Erdélynek egyetlen katholicus politikai napilapja van s ez is egy város szűk korlátai közé szorul.

Nem, ez nem lehet jól. Minden hiába való, ha nincs katholicus sajtónk s mi áldozat sem sok, hogy ezt megteremtsük.

S ebben a szükségletben ne várjunk egymásra, hogy melyik előbb, hanem kinek eszméje, kinek ereje van, lásson a munkához.

Nem ez a fontos ebben, hogy ki kezd, mert ez csak személyi kultusznak lehet a megteremtője, hanem az, hogy éljen, viragozzék, fejlődjék és erősödjék az eszme, mely alkalomadtán ki áll az élre hősként, védőként, katonaként s nemcsak a harcban véd meg, de békében is áldásos munkát végez.

Azért . . . videant consules . . .
(Q.)

álmatlan éjszakán át. Éjszaka is volt, álom se jött, ülni se lehetett, de vitt a vonat. Ha nem resteltem volna a dolgot, visszatérek, de így . . . mentem, jöttem és most itt vagyok a Quarneron. Elöttem a tenger, hátam mögött a hatalmas Maggiore hegylánca. — Nagyszerű kép tárul elém.

A Maggiore lábán terül el a tenger mentén Lovrána, melynek folytatása Ika, Jecici, aztán jön a szép, a hatalmas Abbazia, melléje húzódik szerényen és mégis imponálóan Volosca Nyaraló. Üdülő helyek ezek fáradt kebleknek, sőt mondjuk, hogy kronikus szerelemben szynlódóknak ezek a helyek a felejtés balszámát hozzák. Ennek tudható be, hogy sokan vannak a Budapest Lipótvárosi kerületből. A tiszta pormentes levegő mellett élvezheti mindenki a tengert. Ha pénze van közelről, mert hajóra száll, ha nincs, távolról. A pénz itt is nagy szerepet játszik. Aztán élvezheti a szép sétányokat, ezt a kurtaksa fejében kapja. Szórakozhatik mindenki, úgy, ahogy a tehetsége engedi. Járhat színházba, bárkázhatik, mehet villamoson, auton, hajón, repülőgépen is, ha Wladimir Brassóban befejezte magas repülését és ide jön.

Vehet napfürdőt, locsoltatja magát az Adria hullámai által, sőt ha tetszik bele is fulladhat, ha nem vigyáz magára. Foghat halat, cápát is, ha nem fogja meg a cápa a

Politikai széljegyzetek.

Vadász jól célzott

s talált — egy mandátumot Máramaroszigeten. Hát ez igazán zseniális megoldás volt. A vármegye viz alatt, az emberek hajléktalanok s im megjelenik a leszerepelt nyirbátori messiás, két kezében csörgő aranyak s meg van a mandátum. Az ünnepélyes átadás, dikció, bankett csak mind amolyan puffogó görög tüzek. A lényeg az egy iv papiros, melyet vadászott az államtitkár ur s melyet el is talált.

Hát csak legyen neki, ha boldogítja őt. Azt mondják, hogy vak tyúk is talál szemet. Hát akkor miért ne egy magyar államtitkár — mandátumot? Örüljön neki s ki ne adja a kezéből.

Jogerős diszpolgárság.

A debreceni diszpolgárság lett megint aktuális. Tudniillik a választók egyrésze panaszszal élt a közigazgatási bírósághoz. A bíróság természetesen nem dönthetett. Természetes. Ilyen fölött nem lehet dönteni, ez guszpusz dolga.

De azért érdekes. A diszpolgárság bizalmi nyilatkozat, tehát vitás sem lehet s amint vitás, adhatnak akármilyen diszes jegyzőkönyvet s diplomát s kifesthetik bármilyen cirádákkal, minden lesz az, csak nem diszpolgárság.

Tisza is csak őrizze rámban a diplomáját. Van joga hozzá, a többség megszávalta, de ki tartja őt Debrecen diszpolgárának, s hogyan tartja ő magát annak — arról jobb hallgatni.

Palotaőr és közrendőr.

A palotaőr ur levágott egy képviselőt, aki rákiabált! A felsőbbsege kimondotta, hogy nagyon helyesen cselekedett!

A közrendőr agyonszurt egy kocsis, a ki őreá kiabált, sőt talán még kezét is emelt rá!

A felsőbbsege először letartóztatta és vizsgálatot rendelt el ellene — de azután hamar szabadlábra helyezte!

halászt. Mindenki válogathat az élvezetből, a szórakozásból annyit, amennyi a begyébe fér. Ajánlatos azonban a tárcája szerint igazodni, mert meg vagyunk irva: hogy a takarozásnál nem az ágy a mérvadó, hanem a takaró. Ezt be is tartják itt sokan, de különösen én, ki véletlenül egy 1 m. 20 cm. hosszú gyermek takarót kaptam, holott ezelőtt 20 évvel már 170 cm. hosszúságot értem el Isten kegyelméből.

Szerencse, hogy mint gyermek már megtanított anyám erre a bölcs mondásra: „man streckt sich nach der Decken.“ S így megy a takarozás is.

Klimatikus gyógyhely lévén Lovrána, magától értetődik, hogy mindenki keresi a gyógyulást. Szívbetegnek a Strandon — az esti órákban, ajánlatos a holdvilágos éjszaka, mert a hold ilyenkor bő rádiumot tartalmaz — járkálnak és keresnek balzsamot. Tüdősök a hajóra szállnak és mély lélegzetvétellel tárgítják tüdőjüket. Vérszegények vér helyett tejet isznak és egy-egy sziklára támaszkodva énekelnek: „Nincs cserepes tanyám stb.“

Idegesek napfürdőt vesznek, mialatt bőrvédülésük különféle változataiban gyönyörködni bő alkalmuk van. Gyengék, a tengeri fürdő kellemeiben keresnek ujult erőt és energiát. Fáradt és pihenést keresők, a kávéházban keresnek nyugalmat és enyhületet. Kis gyer-

mekek pedig alvásban nőnek nagyra, mert itt ki van mondva, hogy vacsora után a mama lefekteti gyermekét s így megy csak a Strandra. Így aztán nem csoda, hogy minden vendég kurát végez, hol itt, hol ott. Kiki megkeresi s aztán fel is találja helyét. Lovránában az így volt, s így lesz! Különben kedves és vonzó hely ez a kis telep, község, vagy városka. Ódon építkezése régi, történelmi emlékeket idéz fel elménkben. Különösen kedves a templom melletti rész. Szűk sikátorai egészen olasz zsánerűek, az építkezés is ilyen. E részben az ember Olaszországban képzelet magát. Ilyen az élet is. Tétlenségben, lármás beszélgetésben zajlik le e részben az élet.

Palotaőr — képviselő; közrendőr — kocsis. Észrevették, hogy az eset gyönyörűen ugyanaz; csak a szegény Kárásznak az a pechje volt, hogy a kocsisok nem szoktak megtanulni vivni! Hiszen Héderváry Lehel is éppen úgy elpusztulhatott volna, ha vivőállásba nem áll s pusztá kézzel ki nem védi a csapást!

Kárász meg — a kocsis — beleszaladt a kardba!

Ez a különbség — semmi más!

Személyi biztonság — jogállam — törvény — üres szavak ezek már régen. Ökök, kard erőszak, törvényszegés, ezek ma az úralkodó planéták.

Ne féljünk! A palotaőr és a közrendőr esetei nem lesznek szörványos tünetek, hosszú sora a kiváló haditetteknek fogja még jellemezni a Tisza-korszak szellemét.

Amig majd egyszer a nép is kitanul rá a kitünő nevelők alatt.

Két nagy betörés egy napon.

Csütörtökön, f. hó 14-én Brassóban két nagyobb betörést követtek el ismeretlen tettesek. Az egyiket Popovics Péter Vár-utca 48, a másikat Talmayer Henrik Vár-utca 57. sz. alatti lakos kárára. Mindkét esetet a viszonyokkal teljesen ismerős követte el, s így van remény, hogy csakhamar rendőrkézre kerülnek.

A betörésről az alábbi értesítést nyertük:

Betörés Popovicsnál.

Popovics Péter a Continentál szálloda tulajdonosa f. hó 15-én bejelentette a rendőrségnek, hogy csütörtökön délután ismeretlen tettes behatolt szobájába, a szekrényt, melyben készpénzét tartotta álkulccsal kinyitotta s a drótpénztárból 700 koronányi összeget lopott el, még pedig 1 drb. 50 koronást, 1 drb. 10 koronást, 32 drb. 20 koronást.

A betörést minden valószínűség szerint a körülményekkel teljesen tisztában levő

A piacon folyik le a lovráni benszülötték élete. Különösen sok a tétlenségben uszó férfiu, mert a nő mos, főz, surol stb. . . . A férfi? Pipál, iszik és beszélget. Lovrána modernebb része szép villákkal van teterakva, és minden villa egy-egy pensio, szálloda, restauráció.

Az idegenek kedvvel jönnek ide, mert csendesebb hely, mint Abázia, s mégis van élet, pezsgő tengeri élet. Minden — Fiuméből kiinduló hajó érinti Lovránát, sőt ujabban direkt összeköttetésben van Fiumével. A fürdő vendégek a világ minden tájából soroztatnak. Legtöbb azonban az új magyar. Mint mindenütt, itt is dominál, mert pénze

egyén követte el, mert semminemű rendtelenségnek nyoma nem volt látható, azonkívül a szekrényben több ékszer is el volt helyezve, de ezekhez nem nyult.

Betörés Thalmayernél.

Ugyancsak 14-én, délután 12—2 óra között Vár-utca 71. szám alatt levő Thalmayer Henrik irodahelyiségében is betörést követtek el ismeretlen tettesek.

Itt egy pléh dohánydobozból 1156 korona 13 fillér készpénz, egy 579 kor. 60 fillérről kiállított váltót, melyen mint elfogadó Stürzer Vilmos posztógyáros szerepel, s több tűzbiztosítási nyugta tartalommal loptak el.

A rendőrség a betörők kézrekerítésére a nyomozatot bevezette.

Színház.

Heti műsor:

Szombaton, aug. 16-án először: A miniszterelnök, komédia 3 felv., írta Nagy Endre.

Vasárnap, aug. 17-én két előadás, délután félhelyárral: Tengerész Kató, operette 3 felv., írta Jarno György; este először: Samuka, énekes bohózat 4 képben, színre alkalmazta Hervay Frigyes.

Hétfőn, aug. 18-án: Böregér, operette 3 felvonásban, írta Strauss János.

Kedden, aug. 19-én először; Róza néni, vigjáték-ujdonság 3 felvonásban. Irta: Lengyel Menyhért.

Szerdán, aug. 20-án két előadás; délután félhelyárral a Mexikói leány, operette 3 felvonásban, írták Rajna Ferenc és Szirmai Albert; este nyolcadszor: Cigányprimás, operette 3 felvonásban, írta Kálmán Imre.

Csütörtökön, aug. 21-én: Aranypatkó, énekes vigjáték 3 felvonásban, írta Kadelburg Gusztáv.

Pénteken, aug. 22-én hetedszer: Éva, operette 3 felvonásban, írta Lehár Ferenc.

Szombaton, aug. 23-án itt először: A Lila dominó, operette-ujdonság 3 felvonásban, írták Gatti és Jenbach, zenéjét szerzette Cuvilliere.

van és szereti a jó életet, melyet potyára nem adnak. A lakosság e fürdővendégektől él. Ezek emelték Lovránát azzá, ami ma. — Büszkék is erre a férfiak, ezért nem is dolgoznak.

Kedves és vonzó ez a kis halász templom. Nem szép, de érdekes. Széppé teszi, hogy mindig találunk ájtatoskodókat. Vendéget és benlakót mindig talál az ember bármely időben is megünnök be. Kedves, kicsi emberke a plebános, ki hatalmas energiával tartja össze és óvja híveit az erkölcsi zülléstől, mert ahol idegen forgalom van, ott az erkölcsök is idegenek.

Kedves a toronyóra ütése. Nyolckor pld. — nyolcat üt az óra s alig telik el 5 perc, újból nyolcat üt. Ugy látszik nagy súlyt fektetnek erre, mert így elérik azt, hogy senki sem tagadhatja le, miszerint ütött az óra. — Háziasszonyoknál ez nagy dolog, mert így kilátás van arra, hogy Lovránában pontosan készül el az ebéd és nem kell várakozni, amint ez minálunk gyakori.

Ezzel elérkeztem a „levél a házhoz” című soraim végére. Többet nem írok. Legfeljebb kiemelem még azt, hogy mindenütt jó, de legjobb otthon és ép ezért erős a hitem, hogy 4 hét elteltével én is azt fogom mondani, amit már ezeken mondtak: jobb otthon.

Isten velük!

Meisel József.

NAPIHIREK

Meghalt Bebel.

A nagy proletár... talán millió és millió vörös proletár könnyeitől kísérvé... megy utolsó útjára... s levett kalappal kísérik... övéi... Meghalt... Ember volt...

És ez a halott... ki most mozdulatlanságában ott fekszik... nagy... volt... Bármennyire merev ellentétben álljunk az ő elveivel szemben... ma... a koporsója előtt... levesszük a kalapunkat előtte... mert a XX. század kulturéletében... ő egy darab kulturhistoria... volt...

Az egykori iparos tanonc... a szociáldemokrácia... legtipikusabb... legönfeláldozóbb... legfanatikusabb hívője... majd vezére lett...

Nagy ut volt eddig... és azok közt a körülmények közt... De neki volt hozzá... ereje... És ez... mit megcsodálók benne... Valami csodálatos szívósság... valami... szinte érthetetlen fanatizmus szorult ebbe a... kicsi emberbe... s ez üzte... hajtotta... ambicionálta... vitte... Lezárták... büntették... Mindhiába... Ő csak előre ment... hátra tekintés nélkül... csak álmait látta... csak ezekért élt... s azokért szívesen áldozta fel munkáját... szorgalmát... tudását... energiáját... mindenét... miije volt... nem tartva magának semmit...

És elérte célját... Bátorsága... puritánsága... ritka szónoki képessége... vasakarata... ha nem királyi koronát, de milliók feltétlen bizalmát s szeretetét szerezték meg neki... mi több volt... a királyi koronánál... És ő azt ki tudta használni... nem saját céljaira ugyan... de a munkásság javára... elismerem... Nagy volt... szinte... tul nagy... ez az egykori... szegény munkás... S most már csak volt... Holttestét vörös proletárok milliói... kiknek... mindenük volt... állják körül... s ott... a koporsó mellett... az a kihűlt holttest egyről beszél csupán...: Ember volt...

Elfeledjük nyitott sírjárál... hogy ez az ember... amily nagy volt... ép oly kicsiny tudott lenni... Elfeledjük... hogy ez ember... ki tüzes beszédjével... milliók és milliók szívéből tépte ki az Istent... mily kicsinyes volt ekkor... s csak azt látjuk... hogy amit életében üldözött... megtagadott... erősebbé... nagyobbá lett... a koporsója felett... az Isten... az Isten hatalma...

Szinte megremeg az ember... ennek láttára... s mikor levett kalappal kíséri ki ezt a nagy embert... ha lélekben is... utolsó útjára... eszébe jut... látnia kell... hogy ez csak... ember volt... s hogy van egy nagyobb... erősebb... hatalmasabb... Isten...

Igen ezt érezzük kell... Ha nagyok is vagyunk mi emberek... a legnagyobbak... csak emberek vagyunk... kiknek fölötté... áll... az Isten... (—)

Istentisztelet sorrendje a plebánia templomban f. hó 17-én — Pünkösöd utáni XIV. vasárnapon — a következő: reggel 6, 7, 8, 9, és fél 12 órákor csendes szent mise. 10 órákor német szent beszéd, mely után énekes mise. — Délután 5 órákor litánia és áldás.

Házasság. Agner Béla, a csikszeredai főgimnázium tanára f. év augusztus hó 10-én vezette oltárhoz Antal Iduskát Csikoláhfaluban. — Borcsa Gergely csikszeredai tanár aug. 16-án d. u. 4 órákor tartja esküvőjét a csiksomlyói nagy templomban Kolnics Violával.

A státus igazgatósági ülése. Az erdélyi r. k. status igazgató tanácsa aug. 13-án délután 3 órákor tartotta meg rendes havi ülést, melynek tárgysorozatát a szakosztályok megelőző napokon tartott ülésükön készítették elő. Az ülésen gróf Majláth G. Károly püspök távollétében br. Josika Samu v. b. t. t. elnökölt. Az igazgató tanács ülésének legkiemelkedőbb pontja a tanügyi bizottságnak ama javaslata volt, mely a status fiunevelőjében a megüresedett alapítványi helyek betöltésére vonatkozott. A tanügyi bizottság előterjesztését dr. Fejér Gerő előadó ismertette s a javaslatot az igazgató tanács teljes egészében változatlanul elfogadta.

A vidéki hírlapírók országos ünnepe. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége XVI-ik rendes gyűlését 1913. szeptember 7-én tartja meg Pozsonyban, a vármegyeház nagytermében. Az elmúlt évi közgyűlésen ugyanis több vidéki város hívta meg a Szövetséget s figyelemmel arra, hogy a magyar érzelmi Pressburger Zeitung ez évben tartja fennállásának 150-ik évfordulóját, a jubileum alkalmából az elnökség Pozsony meghívását fogadta el.

Életmentő színész. Nagyszébenből írják: A vizaknán nyaraló Borsai Samu kolozsvári karmester 18 éves csinos leánya Borsai Jolán a Zöld tóban fürdött. Barátnői, akik szintén ott lubickoltak, hívogatták, hogy jöjjen beljebb, a sós víz fentartja, de Borsay Jolán uszni nem tudott, s így nem mert menni. Délután meg akarta lepni barátnőit s beljebb merészkedett. Egyszerre elvesztette lába alól a talajt, a sós víz felfordította s fuldokolni kezdett. A tóban senki sem fürdött, de szerencsére a parton állt Baktay József nagyváradi színész, ki azonnal ruhástól a tóba ugrott s kimentette. A partonállók nagy éljenzéssel fogadták az életmentő színészt.

Tiltakozás az oláh tanítók kongresszusa ellen. A magyarországi tanítóság szövetségében az oláh tanítók szakadást akarnak előidézni, illetve tüntetni szándékoznak külön válaszuk mellett és evégből augusztus 24. és 25-re egy első tanítói kongresszusra Kolozsvárra gyűlést hívtak egybe. Ez eljárás ellen a Magyarországi Tanítók Országos Szövetségének elnöksége tiltakozást jelentett be a vallás és közoktatásügyi miniszteriumnál.

Zsebmetszés. Fülöp András, Román-templom-utca 12. szám alatti lakos ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, ki a tegnapi napon, mialatt ő zabot vásárolt, zsebéből pénztárcáját ellopta. — A pénztárcában 40 korona készpénz és egy jeggyűrű volt. — A rendőrség keresi a zsebmetszőt.

A játék vége. Butkó Miklós iskolásfiú csütörtökön délután több társával Bolgárszezen a Pecoasta Prundului hegyen játszott. Játék közben Bogdán Miklós egy másik fiu-

val összeveszett s verekedni kezdtek. Butkó M. a két verekedőt széjjel akarta választani, de vesztére, mert Bogdán zsebkését rántotta elő s ezzel őt térden szurta. Ily módon adta ezt jegyzőkönyvbe a kórházban fekvő Butkó Miklós. E vallomással szemben Bogdán Miklós azt állítja, hogy Butkó verekedett s ő akarta a verekedőket széjjel választani, mely alkalommal ő Butkót megszurta. — A rendőrség a vizsgálatot megindította.

Körözött kocsis. A brassói kir. törvényszék vizsgálóbírája mai napon ismeretlen tartózkodású Varga András 24 éves kocsis ellen, ki a tejszövetkezet kárára elkövetett 56 korona értékű vaj ellopása után megszőkött, körözött levelet bocsájtott ki. — E körözés alapján a rendőrség az eljárást bevezette.

Árlejtés dohánygyártmányok fuvarozására. A brassói m. kir. pénzügyigazgatóság árlejtést hirdet egy évre, azaz 1914. évi január hó 1-től december hó végéig, esetleg 3 évre, azaz 1915. évi január hó 1-től 1916. évi december végéig terjedő időszak alatt nevezett pályaudvarból az említett dohányáruda raktárba beszállítandó és ezen raktár egyes osztályaiba beraktározandó, valamint ezen dohányáruda raktárból a brassói vaspályaudvarba szállítandó dohánygyártmányi javakra nézve, a pályázati tárgyalás ezennel közhírré tétetik. A kérdés alatti szállítás, egy év folyamán körülbelül 500.000—600.000 kgmmot tesz, az 1912. évben 547.868 kg. volt. Az ebbeli koronás bélyeggel ellátott ajánlatok folyó év szeptember hó 2-án délelőtt 10 óráig a brassói m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél benyújtandók. Bővebb felvilágosítás a pénzügyigazgatóságnál nyerhető.

Elütötte a közuti. Fazekas Lajos kovásznai születésű mezőgazdasági napszámos, ki Szászhermányban van alkalmazásban, tegnap este 10 óra tájban az állomásról a városba akart bejönni. Amint a közuti vasut pályán át akart menni, egy a vasutra kimenő közuti elütötte. A szerencsétlenül járt embert a közuti kocsiiban helyezték el s hozták azzal vissza a városba s a kórházba vitték. Kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy felelősség senkit sem terhel. Gyógyulása 2 hetet vesz igénybe.

Tartalékosok szabadságolása. Bécsből jelentik: A hadügyminiszterium a tartalékosoknak kilátásba helyezett szabadságolása ügyében a Militärische Correspondenz a következő részleteket jelenti: Az 1902—1909-ig terjedő évfolyamok összes tartalékosai és póttartalékosai, továbbá a póttartalékhoz beosztott földmivesek és családfenntartók, az 1910—1912-ig terjedő évfolyamok közül pedig azok, kik a boszniai, hercegovinai és dalmáciai csapatoknál aktív szolgálatot teljesítenek, visszahelyezendők a nem aktív állományba. Az 1910—1911 évfolyambeli tartalékosok, akik Bosznia, Hercegovina és Dalmáciai csapatoknál vannak, nélkülözhetőségük órájában szintén elbocsátandók. A hadügyminiszteri rendelet egyuttal megállapítja, hogy Bosznia, Hercegovina és dalmáciai csapatoknál a századok létszáma újból 120 főnyire helyezendő vissza.

Sétatéri zene. Vasárnap délelőtt fél 12 órától és hétfőn este fél 6 órától a városi zenekar hangversenyez az alsósétatéren.

Táncitanítás. Városszerte nagy az érdeklődés Révész Árpád, a Komjáthy-társulat balettmeistere, párisi táncakadémiai tanár táncanfolyama iránt, amely folyó hó 18-án kezdődik az Európa-szálló nagytermében. E tanfolyamon London, Páris, Berlin legújabb tánckülönlegességei One-Step, Twostep, Boston, Tangó, Pas de L'oures stb. tanítás tárgyát képezik. Táncórák mindennap kezdődnek d. u. 5-től, haladóknak délután 6 órától külön órák (leçon particulière) megbeszélés szerint háznál is vehetők.

Törvényszék.

I évi börtön egy emberéletért.

Halált okozó súlyos testi sértés bűntettében mondott ítéletet ma a brassói kir. törvényszék büntető tanácsa dr. Jahn Frigyes törvényszéki bíró elnöklése alatt.

A vádlott egy 19 éves höltövényi legény volt, névszerint Biró Miklós, aki f. évi július hó 13-án Höltövény községben a nagy korcsmában mulatott több társával. Ugy körülbelül fél 9 óra tájban a legények elhagyták a korcsmát s nemsokára az uton össze-szólalkoztak, melynek vége az lett, hogy Biró Miklós Pakulár Sándor odavaló legényt szíven szurta, aki holtan esett össze.

Ma ítélezett a brassói kir. törvényszék Biró felett. A vádat Vernes István kir. ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Szele Béla ügyvéd helyett Dr. Beregi Endre ügyvédjelölt látta el.

A törvényszék a védő álláspontját elfogadva, a kir. ügyész indítványával szemben, az enyhítő körülmények figyelembe vételével vádlottat csupán egy évi börtönre ítélte, a három heti vizsgálati fogságot pedig beleszámította.

Az ítéletben úgy az ügyész, mint a védő megnyugodott.

Az ítélet jogerős.

Táviratok.

Budapest, aug. 16.

Pallavicini segédei levélben szőlítették fel Tiszát, hogy magyarázza meg minapi szavait. A munkapártban azt hiszik, hogy az affér békésen lesz elintézhető.

Szerajevó, aug. 16.

Minthogy Magyarországon nem fordult elő utóbb koleraeset a hazabocsátás akadályára megszünt.

Bukarest, aug. 16.

Ferdinánd trónörökös egy bolgár nyelvű kiáltványban arról ír, hogy a román csapatokat visszatértükben tüzeléssel akadályozzák. Ha ez ismétlődik, erősebb eszközökhöz nyul.

Szofia, aug. 16.

Tontschew oda nyilatkozik, hogy Bulgária csak azon esetben fogadta el a békét, ha a Monarchia és Oroszország felülvizsgálják, mint megígérték s a követek csak ezzel a feltétellel is irták alá. Drinápoly kiürítését Franciaország is megígérte.

A sositói csapatok ideérkeztek, kiket a város nagy ünnepek között fogadott, melyen a király a hercegekkel megjelent. A csapatok utjába a népség virágokat szórt.

A katedralisban a király trónra lépésének emlékünnepe ünnepléses Te Deum volt, melyen résztvett a királyi család, a kormány s a katonai s diplomáciai testületek. A templom bejáratánál a királyi családot nagy óvációval fogadták.

Mercur-Mozgóban

minden vasárnap d. u. fél 4, 6 és 8 órakor szenzácis előadás, teljesen új és változatos műsorral. Iparegylet. (Rezsőkörut)

M Ū S O R :

Elefánt tenyésztés. (Természet utáni.)
Egy amerikai leány. (Vigjáték.) Duzzogó szerelem. (Humoros.) Rosszul végzett kaland. (Nagy humoros. Kacagási rohamok.) Arab gazság. (Érdekfeszítő dráma.) Sötét órák. (Nagy társadalmi dráma 3 felvonásban.)

Végeiadás!

Csak rövid ideig!

Miután üzletemet feloszlatom, az összes

női és férfi divatáru cikkeimet

bámulatos olcsó árban, kiárusítom.

gyári áron alul

BLŐSZ KÁROLY divatüzlete
Brassó, Kolostor-utca 7. szám.

Kovács Ferencz

műbutorasztalos, BRASSÓ, Kórház-utca 66. szám.

Elvállal mindennemű és minden stílu műbutor épület és templomi berendezéseket szolid árak mellett. — Egyedüli elárúsítója a világhírű **Szendersky-féle Patrut lentov reparator tisztító szernek**, mellyel bárki butorát, legyen az matt, vagy fényezett, **újja tisztíthatja**. Kellemes illata folytán közkedvelt. Fél üveg ára 1.60 kor., egész üveg ára 3.20 korona. 1 nagy üveg elegendő 2 szoba-butor teljes tisztítására.

Ajánlható cégek Brassóban:

Lázár Mór Weisz-Mihály-u. 3. Órás és aranyműves.

Arany- és ezüstnemű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstneműt, órákat becserél ujakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkát.

Rasztások:

Kiss Balázs,

Közép-utca 24. Épület- és butorasztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

Orbán András,

Fekete-utca 8. Épület- és butorasztalos. Elvállal minden e szakmába vágó munkát olcsó árban.

Butorakítók:

Zachariás Márton,

Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,

Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.

Both József,

Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan esz-közöl.

Borsovitzky Lajos,

Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.

Nagy Ferenc,

Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményt és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,

Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők és választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

Schmilovszky János,

Kórház-utca 33. Elvállal férfi-, női- és gyermekcipők készítését tartós és csinos kivitelben. Szolid árak mellett javításokat gyorsan és pontosan esz-közöl. Kiváratra megrendelés végett hához is elmegy.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,

Hirsch-utca 4. Zöldség, déligyümölcs, csémege, iüszér, friss és sós halak, valódi kóser-italok.

Divatru-kereskedők:

Graef Testvérek,

Kolostor-utca 9. Uri és női divatruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárusítja. Ujdonság elegáns férfi nyakkendőben és fehérneműekben.

Drogériák:

Kraft és Herberth,

ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Épület és butor mázoló és fényező:

Buka D. és Rénovean,

műhely Vár-u. 2. Mindennemű modern munkát szolid árban készítenek.

Éttermek:

Európa szálló étterme,

Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitiünó italok. Pilseni ösforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő.

Elsőrendű konyha. Kitiünó italok. Dreher-féle korona sör.

Vigadó (Redout) étterme,
Hirsch-utca. Bérlo: Gottsmann Ede. Kitiünó konyha. Pilseni sör. Jó borok

Fényképészek:

Ambrus Antal,

Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. 3. drb. visít-fénykép és 5 fénykép-levelező-lap, összesen 8 drb. ára 3. K. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan eszközöltekn. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos ár mellett.

Gust H.,

Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.

Kovács Sándor,

Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. 12 drb. remek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrád, New-York stb. stereoskopkal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

Férfiszabók:

Barabás Dániel,

Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Héjjas J.

Hirsch-utca 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

Mihály Jenő,

Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Sebestyén János,

Kórház-utca 44. Férfi-divat szabó.

Tellmann Béla,

Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Czellecz István,

Hirsch-utca 7. Elvállalja a legdivatosabb urilöltönyök elkészítését jótállás mellett.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,

Tehénpiac 4. Divatos szabás, első-rangu kivitel, jutányos árak.

Buca György,

Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,

Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,

Hosszu-utca 14. Egyenruhazati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,

Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruhazati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-kereskedések:

Arsu Miklós,

Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszerelede,

Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókarban tartása elvállaltatik.

Géplakatosok:

Copony György,

Villa-utca 3. Hentes-utca 4. Motorüzemre berendezett lakatos műhely. Nagy választék mindenféle konyhatűzelőben. Elvállal mindennemű lakatos-munkát szolid árak mellett.

Gyertyagyárok:

Peteu János,

Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Gépraktárok:

Wetzel Ottó,

Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

Kávéházak:

Jordáche György,
az alsó sétatéri pavillon bérloje. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kitiünó italok.

Kávémérések:

Horváth Józsefné,

Hirsch-utca 24.

Kárpitosok:

Vajda Gyula,

Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Refegyártók:

Incze Károly,

Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Löser L. p. pr. Richlovits A.,

Hirsch-utca 17. Hol mindennemű e szakmába vágó cikkek a legjutányosabb árban kaphatók.

Zeides Alfréd,

Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenféle ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszonteladóknek árengedmény.

Benigal Sándor,

Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Viszont eladóknek megfelelő árengedményt ad.

Keféüzletek:

R. Mihaletz utóda,

Kapu-utca 13. Első brassói keféüzlet. Alapított 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszontelárusítók árengedményben részesülnek.

Kocsi- és kerékgyártók:

Márton Albert,

Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Kocsi-kárpitos és fényező:

Subutz Dénes,

Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmához tartozó munkát jutányos árak mellett.

Kőműves-mesterek:

Moldován György,

Szent Miklós-utca 6 b). Budapestben kitiünó eredménnyel oklevelet nyert kőművesmester. Elvállalja templomok, házak építését és javítását. Költségleíranyzat és tervek készítése. Vidéki meghívásra személyesen odautazik.

Kovácsok:

Kelemen Lázár,

Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Szakács József

Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást jutányos árak mellett. Kész kocsit kapható.

Köszörüs és kések:

Durighello L.,

Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru köszörülde mótör üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltekn.

Kötélgyártó:

Hertrich József,

Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak mellett. Viszonteladóknek árengedmény.

Mechanikus:

Littmann Róbert,

Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Mosóda és fényvasaló intézet:

Nicolescu Ilona,

Kut-utca 23. Különlegesség. Fügöny, bluz és mindenféle nyári ruha mosás és vasalás felelősség mellett.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,

Hirsch-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,

Hirsch-utca 6.

Órás és ékszerészek:

Gantz József

Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szjgyártók:

Mooser Mihály,

Hosszu-utca 37. Szjgyártó, nyerges és bőrdandós. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:

Szabó Béni,

Kórház-utca 11. Szörmeárúk javítását, átalakítását, fehér szörmek tisztítását, valamint mindennemű szörmeárúk készítését új szörmekből legutolsó divat szerint készítenek mérsékelt árban. Raktáron tartok különféle szörmeket. Elsőrangú szakismeretem folytán a legmagasabb igényeknek is megfelelek.

Szobafestők:

Farkas E. Sándor,

Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitel és szolid árak mellett. Poloska irtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.

Turó és káskavál-sajt-gyárok:

Manu Tódor,

Hátulso-u. 42. -- Hetivásárokon a piacon árusít.

Vegyeshereskedések:

Herz-féle vegyeshereskedés,

Hosszu-utca 90. Korai veteményfélék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Allandó előfizetők egész éven át tehentejet 21 filléren, bivalytejet 30 filléret kapják. Tiszta kezelés. Telefon 213.

Vegyítisztítók:

Schmitz József,

Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csipkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Alsó Warte vendéglő,

(Brassó) és Bartha-féle vendéglő (Hosszufalu) bérloje Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kitiünó italok, kőbányai és Czell sör.

Jian-féle vendéglő,

Lópiac 15. Izletes konyha, kitiünó italok. Czell-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkezésre házon kívül is elfogad mérsékelt árak mellett.

Vésnökök:

Nähmajer Ferenc,

Weisz Mihály-utca 17. Pecsétnyomók, cimerek legjobb kivitelben készülnek.

Sole Lipót,

Ruggyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogramok és a szabadalmazott marhalevél-szárazbéllyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.